ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 4ης Φεβρουαρίου 1986 *

Στην υπόθεση 65/85,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesfinanzhof προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Hauptzollamt Hamburg-Ericus

και

Van Houten International GmbH,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων (ΕΕ ειδ. έκδ., 02/008, σ. 218),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

συγκείμενο από τους U. Everling, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet, O. Due, Y. Galmot και K. N. Κακούρη, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσε:

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Jörn Sack, μέλος της νομικής υπηρεσίας της,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Δεκεμβρίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 12ης Φεβρουαρίου 1985 η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Μαρτίου 1985, το Bundesfinanzhof υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων (ΕΕ ειδ. έκδ., 02/008, σ. 218).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στα πλαίσια διαφοράς μεταξύ της εταιρείας Van Houten International GmbH (στο εξής: Van Houten) και του Hauptzollamt (Κεντρικού Τελωνείου) Hamburg-Ericus (στο εξής: Hauptzollamt), η οποία έχει ως αντικείμενο την καταβολή των δασμών για φορτίο κόκκων κακάου που η εταιρεία Van Houten εισήγαγε τον Ιούλιο του 1980.

3 Κατά την εισαγωγή αυτή, η εταιρεία Van Houten δήλωσε, εκτός από την αναγραφομένη στο τιμολόγιο καθαρά τιμή, τα ζυγιστικά που κατέβαλε, ύψους 157 DM. Από τη σύμβαση πωλήσεως προκύπτει ότι αυτή συνήφθη με βάση cif Αμβούργο « net delivered weights », ότι το ύψος της τιμής πωλήσεως έπρεπε να καθοριστεί βάσει του βάρους του εμπορεύματος κατά την παράδοση και ότι τα έξοδα για τη διαπίστωση του βάρους αυτού έφερε ο αγοραστής, δηλαδή η εταιρεία Van Houten. Το Hauptzollamt συμπεριέλαβε τα έξοδα αυτά στο ποσό της δασμολογητέας αξίας.

4 Η εταιρεία Van Houten άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Finanzgericht του Αμβούργου, το οποίο έκρινε ότι κακώς είχαν συμπεριληφθεί τα ζυγιστικά στη δασμολογητέα αξία. Το Hauptzollamt προσέβαλε την εν λόγω απόφαση ενώπιον του Bundesfinanzhof, προβάλλοντας ιδίως ότι η εταιρεία Van Houten κατέβαλε τα ζυγιστικά υπέρ του πωλητή και συνεπώς, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 3, στοιχείο α), του ανωτέρω κανονισμού, τα έξοδα αυτά συμπεριλαμβάνονται στη δασμολογητέα αξία, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου.

5 Το Bundesfinanzhof ανέβαλε την έκδοση οριστικής αποφάσεως και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο ερώτημα:

« Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1224/80, όπως ίσχυε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1981, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στις αποκαλούμενες συμβάσεις τιμής τόπου προορισμού (συμβάσεις πωλήσεως με καθορισμό του τιμήματος στον τόπο προορισμού αναλόγως του βάρους του εμπορεύματος), τα έξοδα της διαπιστώσεως του βάρους του εμπορεύματος κατά την άφιξη συμπεριλαμβάνονται στη συναλλακτική αξία, ακόμη και όταν τα εν λόγω έξοδα φέρει, βάσει της συμβάσεως πωλήσεως, ο αγοραστής; »

6 Στη Διάταξη περί παραπομπής, το Bundesfinanzhof υπενθυμίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού, η δασμολογητέα αξία είναι « η συναλλακτική αξία, δηλαδή η πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα... τιμή », στη δε παράγραφο 3, στοιχείο α), πρώτο εδάφιο, η τιμή αυτή ορίζεται ως « η συνολική πληρωμή που έγινε ή πρόκειται να γίνει από τον αγοραστή προς τον πωλητή, ή υπέρ του πωλητού, για τα εισαγόμενα εμπορεύματα ».

7 Το Bundesfinanzhof υπενθυμίζει επιπλέον ότι μετά την επίδικη εισαγωγή, ο ανωτέρω ορισμός συμπληρώθηκε με τον κανονισμό 3193/80 του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 1980 (ABl. L 333, σ. 1), που προσέθεσε το ακόλουθο χωρίο: « ... και περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν, ως όρος της πωλήσεως των εισαγομένων εμπορευμάτων, από τον αγοραστή στον πωλητή ή από τον αγοραστή σε τρίτον προς εκπλήρωση υποχρεώσεως του πωλητή ». Δεδομένου ότι ο κανονισμός 1224/80 είχε ως αντικείμενο να προσαρμόσει το κοινοτικό σύστημα προς τη συμφωνία περί εφαρμογής του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT) και ότι το χωρίο που προστέθηκε με τον κανονισμό 3193/80 ελήφθη από το συνημμένο στην εν λόγω συμφωνία πρωτόκολλο, του οποίου οι διατάξεις πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν συστατικό μέρος της συμφωνίας, το Bundesfinanzhof έχει την άποψη ότι το προστεθέν χωρίο έχει απλώς αναγνωριστικό χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό και το αρχικό κείμενο του άρθρου 3, παράγραφος 3, πρέπει να ερμηνευθεί επίσης υπό το φως του εν λόγω χωρίου.

8 Το Bundesfinanzhof αναγνωρίζει ότι το αίτημα του καθορισμού της δασμολογητέας αξίας βάσει απλών και αντικειμενικών κριτηρίων, που αποτελεί το στόχο της συναφθείσας στα πλαίσια της GATT συμφωνίας όπως αναφέρεται στο προοίμιό της, ικανοποιείται πλήρως μόνον όταν λαμβάνονται αποκλειστικά υπόψη οι όροι της συγκεκριμένης συμβάσεως πωλήσεως. Το Bundesfinanzhof διαπιστώνει ότι δεν είναι ξένο προς το σύστημα καθορισμού της δασμολογητέας αξίας να λαμβάνονται υπόψη τυπικά στοιχεία που δεν ανταποκρίνονται προς τα στοιχεία της οικείας συμβάσεως. Δεν αποκλείεται, συνεπώς, υποχρέωση που βαρύνει κανονικά τον πωλητή να θεωρηθεί ως « υποχρέωση του πωλητή » κατά την έννοια του χωρίου που προστέθηκε στο άρθρο 3, παράγραφος 3, του κανονισμού. Επομένως, εφόσον στις συμβάσεις πωλήσεως τις αποκαλούμενες « συμβάσεις τιμής τόπου προορισμού » τα έξοδα της διαπιστώσεως της ποσότητας στον τόπο προορισμού φαίνεται ότι φέρει συνήθως ο πωλητής, μπορεί να δικαιολογείται να συμπεριληφθούν στη δασμολογητέα αξία έστω και αν, βάσει της οικείας συμβάσεως, τα εν λόγω έξοδα φέρει ο αγοραστής.

9 Το Bundesfinanzhof προσθέτει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 3, στοιχείο α), τελευταίο εδάφιο, η πληρωμή που πρέπει να ληφθεί υπόψη « δύναται να πραγματοποιηθεί άμεσα ή έμμεσα » και ότι αν ο καθορισμός της δασμολογητέας αξίας επαφίετο σε μεγάλο βαθμό στην ελεύθερη εκτίμηση των συμβαλλομένων, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταχρήσεις.

10 Στις παρατηρήσεις που κατέθεσε στο Δικαστήριο, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι κατόπιν των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της GATT, οι κοινοτικές διατάξεις περί δασμολογητέας αξίας στηρίχθηκαν σε νέες βάσεις. Οι νέες διατάξεις, που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 1224/80, προβλέπουν ότι η τελωνειακή εκτίμηση διενεργείται στο μέτρο του δυνατού βάσει της συναλλακτικής αξίας. Το νέο σύστημα βασίζει συνεπώς ηθελημένα τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας στα ιδιαίτερα στοιχεία κάθε συμβάσεως, τα δε συναλλακτικά ήθη δεν έχουν πλέον σημασία επί του σημείου αυτού.

11 Κατά την άποψη της Επιτροπής, η συναλλακτική αξία διορθώνεται ενδεχομένως σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού, αλλά τα ζυγιστικά δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία που πρέπει να προστίθενται, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, στην πράγματι πληρωθείσα τιμή. Αρκεί συνεπώς να καθοριστεί αν τα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται στην πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή, σύμφωνα με τον ορισμό της εννοίας αυτής βάσει του άρθρου 3, παράγραφος 3. Στο στοιχείο α) της εν λόγω διατάξεως απαριθμούνται τα θετικά κριτήρια καθορισμού και στο στοιχείο β) τα αποθετικά κριτήρια καθορισμού.

12 Η Επιτροπή δέχεται ότι σύμφωνα με το στοιχείο α), η πληρωμή που πρέπει να ληφθεί υπόψη μπορεί επίσης να διενεργηθεί « έμμεσα ». Σύμφωνα με το στοιχείο β), « οι δραστηριότητες... τις οποίες αναλαμβάνει ο αγοραστής για δικό του λογαριασμό, εκτός από τις δραστηριότητες για τις οποίες προβλέπεται προσαρμογή στο άρθρο 8, δεν θεωρούνται ως έμμεση πληρωμή στον πωλητή, έστω και αν είναι δυνατό να θεωρηθεί ότι ο πωλητής ωφελείται από αυτές ή ότι έχουν αναληφθεί με σύμφωνη γνώμη του ». Δεδομένου ότι η ζυγοστάθμιση διενεργήθηκε με έξοδα του αγοραστή και ότι τα ζυγιστικά δεν απαριθμούνται στο άρθρο 8, τα έξοδα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως έμμεση πληρωμή στον πωλητή.

13 Για να δοθεί απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο κανονισμός 1224/80 αντικατέστησε την έννοια « κανονική τιμή » που, σύμφωνα με την προηγούμενη ρύθμιση, αποτελούσε τη βάση υπολογισμού της δασμολογητέας αξίας, με την έννοια « συναλλακτική αξία », δηλαδή κατά γενικό κανόνα την τιμή που πράγματι καταβάλλεται ή πρέπει να καταβληθεί για τα εμπορεύματα. Στο νέο σύστημα, ο

υπολογισμός πρέπει συνεπώς να λαμβάνει ως βάση τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιείται η συγκεκριμένη πώληση, έστω και αν αυτοί διαφέρουν από τα συναλλακτικά ήθη ή μπορούν να θεωρηθούν ως ασυνήθεις για το οικείο είδος συμβάσεως.

14 Είναι επίσης αληθές ότι στα πλαίσια του συστήματος αυτού, πρέπει να αποκλειστεί η χρήση αυθαίρετων ή πλασματικών δασμολογητέων αξιών, όπως αναφέρεται ρητά στην έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1224/80. Το στοιχείο αυτό ελήφθη υπόψη στις διατάξεις του κανονισμού με τις οποίες καθορίζεται ή προσαρμόζεται η συναλλακτική αξία. Όπως όμως ορθά επισήμανε η Επιτροπή, οι διατάξεις αυτές δεν συνεπάγονται ότι στη δασμολογητέα αξία συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα διαπιστώσεως της ποσότητας στον τόπο προορισμού όταν η διαπίστωση αυτή διενεργείται με έξοδα του αγοραστή. Η προσθήκη στο άρθρο 3, παράγραφος 3, στοιχείο α), πρώτο εδάφιο, που εισήχθη με τον κανονισμό 3193/80, η οποία άλλωστε δεν εφαρμόζεται στην επίδικη εισαγωγή, δεν επέφερε στο σημείο αυτό καμία μεταβολή. Δεδομένου ότι η διαπίστωση της ποσότητας που παραδίδεται πράγματι στον τόπο προορισμού εξυπηρετεί επίσης τα συμφέροντα του αγοραστή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι διενεργείται από αυτόν « προς εκπλήρωση υποχρεώσεως του πωλητή » κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, όταν στην οικεία σύμβαση δεν προβλέπεται τέτοια υποχρέωση.

15 Στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει συνεπώς να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στις περιπτώσεις των αποκαλούμενων συμβάσεων τιμής τόπου προορισμού, τα έξοδα της διαπιστώσεως του βάρους του εμπορεύματος κατά την άφιξη δεν συμπεριλαμβάνονται στη συναλλακτική αξία όταν η εν λόγω διαπίστωση του βάρους διενεργείται με έξοδα του αγοραστή.

Επί των δικαστικών εξόδων

16 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το Bundesfinanzhof με Διάταξη της 12ης Φεβρουαρίου 1985,

αποφαίνεται:

Το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1224/80 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 1980, περί δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι στις περιπτώσεις των αποκαλούμενων « συμβάσεων τιμής τόπου προορισμού », τα έξοδα της διαπιστώσεως του βάρους του εμπορεύματος κατά την άφιξη δεν συμπεριλαμβάνονται στη συναλλακτική αξία όταν η διαπίστωση του βάρους διενεργείται με έξοδα του αγοραστή.

Everling Joliet

Due Galmot Κακούρης

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 4 Φεβρουαρίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

U. Everling